

Tugirühma tugisüsteemid ja teenused ning osutamise kord

1. Üldsätted

1.1. Kord kehtestatakse haridus- ja teadusministri 28.12.2018. a määruse nr 35 „Haridusliku erivajadusega isikute kutseõppeasutuses õppimise tingimused ja kord“ ja Viljandi Kutseõppekeskuse (*edaspidi VIKK*) õppekorralduseeskirja alusel.

1.2. Käesoleva korra tähenduses on haridusliku erivajadusega (*edaspidi HEV*) õpilane isik, kelle erivajadusest tingitud täiendava toe vajadus õpiprotsessis on tuvastatud ning kes vajab õppekavas seatud õpiväljundite saavutamiseks muudatusi või kohandusi õppeajas, õppemetoodikas, hindamismetoodikas, õppekorralduses, õppematerjalides või õppekeskkonnas.

2. Tugirühma moodustamine

2.1. HEV tuvastamiseks ja vajalike tugiteenuste ja -meetmete määramiseks, nende tulemuslikkuse hindamiseks ja rakendamise lõpetamiseks moodustatakse koolis tugirühm (*edaspidi TR*), mille tööga seonduva eest koolis vastutab sotsiaalpedagoog.

2.2. TR liikmeteks on sotsiaalpedagoog, psühholoog, õpilaskodu juhataja, grupijuhendaja, kutsutud liikmetena medõde, aineõpetaja ning TR koosseisu kinnitab direktor käskkirjaga.

2.3. Vajadusel kaasatakse TR töösse osakonnajuhataja, huvijuht, kohaliku omavalitsuse esindaja või teised isikud.

3. Tugirühma ülesanded

3.1. TR liikmed abistavad õpilasi, lapsevanemaid ja töötajaid koolis erinevate sotsiaalsete ja psühholoogiliste probleemide lahendamisel.

3.2. Selgitavad välja haridusliku erivajadustega (HEV) õpilased, kellel esineb raskusi õpitulemuste saavutamisel.

3.3. Abistavad õpilasi individuaalõppe graafiku (IÕG) või individuaalse õppekava (IÕK) rakendamisel.

3.4. Abistavad erialavahetusel õpilast uue õppekava (eriala) valikul.

3.5. Annavad infot sotsiaalteenuste- ja toetuste kohta, abistavad asjaajamisel.

3.6. On õpilastele, lastevanematele, hooldajatele, õpetajatele ja kooli töötajatele toeks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

3.7. Abistavad grupijuhendajaid õpilase nõustamisel, probleemide väljaselgitamisel ja lahendamisel.

3.8. Tagatakse erivajadust käsitlevate andmete kaitse ning käsitleb infot konfidentsiaalsena.

4. Tugirühma liikmete töökorraldus

4.1. Igapäevaselt osutavad TR teenuseid vastavalt töögraafikule sotsiaalpedagoog, psühholoog, õpilaskodu juhataja, medõde, grupijuhendaja, õpetaja.

- 4.2. Üks kord kuus toimub tugirühma koosolek, kus analüüsitakse HEV õpilaste toimetulekut, vajadusel kavandatakse sobivaid tugiteenuseid. Tugirühma kutsub kokku sotsiaalpedagoog.
- 4.3. Koosolek dokumenteeritakse ja otsused fikseeritakse protokollis, mis asub õppeinfosüsteemis.
- 4.4. Tugirühm kasutab õpilaste tugiteenuste vajaduste selgitamisel ja rakendamisel järgmisi dokumente:
- 4.4.1. Rehabilitatsiooniplaan;
  - 4.4.2. Põhikooli lõputunnistuse märke õppekava läbimise kohta;
  - 4.4.3. Üleminekuplaan;
  - 4.4.4. Väljavõtte eelmise kooli õpilasraamatust;
  - 4.4.5. Arsti tõend jt õpilase erivajadust tõendavad dokumendid.
- 4.5. Haridusliku tugimeetme rakendamine kooskõlastatakse õpilase ja /või tema seadusliku esindajaga ning kinnitatakse direktori käskkirjaga.

Sotsiaalpedagoog

1. Koordineerib, kavandab ja vastutab õpilase erivajaduse tuvastamise, vajaduste hindamise, tugimeetmete kavandamise, rakendamise ja tulemuslikkuse jälgimise eest koolis;
2. Nõustab õpilasi, lapsevanemaid, hooldajaid ja töötajaid suhteprobleemide ja õppetöoga seotud pingete korral;
3. Teeb koostööd sotsiaaltöötajate, lastekaitse- ja korrakaitse süsteemidega;
4. Organiseerib ennetustegevust koostöös teiste tugirühma liikmetega;
5. Peab arvet HEV õpilastest ja teeb vastavalt tugirühma otsusele esildise direktorile õpilaste märkimiseks EHIS-esse;
6. Organiseerib õpetajatele koolitusi ja nõustamist;
7. Osaleb vastuvõtukomisjoni töös;
8. Vastavalt õppejuhi poolt antud korraldustele koordineerib grupijuhendajate tööd koolis, esitab vastavaid aruandeid.

Psühholoog

1. Tuvastab emotsionaal- ja käitumisraskustega õpilased ja abistab vastavalt teenuste ja meetmete rakendamisel;
2. Nõustab õpilasi nii isikliku elu, suhteprobleemide kui ka õppetöoga seotud pingete korral;
3. Organiseerib ennetustegevust koostöös teiste tugirühma liikmetega;
4. Osaleb vastuvõtukomisjoni töös.

Grupijuhendaja

1. Märkab erivajadusega õpilast;
2. Suunab õpilase tugirühma juurde, kellel on käitumis- või kohanemiskasused, põhjuseta puudumised, õppevõlgnevused, õpiraskused, sotsiaalsed-, psühholoogilised või isiklikud probleemid.

Aineõpetaja

1. Viib läbi lisakonsultatsioone HEV õpilastele;
2. Osutab õpiabi hariduslike erivajadustega õpilastele;
3. Viib läbi õpet kinnitatud IÕK-de alusel.

Õpilaskodu juhataja

1. Õpilaskodusse sisseelamise toetamine ja abistamine õpilaskodusse elama asumisel;
2. Õpilaskodu võimaluste ja kohustuste tutvustamine, selgitamine ja juhendamine probleemide korral;
3. Õpilase toetamine ja nõustamine õpilaskodus elamise ajal ning probleemide lahendamisel õpilase esmane nõustamine, suunamine ja juhendamine;
4. Õpilaskodu administraatorite juhendamine individuaalses töös õpilastega, kel esineb erivajadusi.

Meditšiiniõde

1. Hindab õpilase tervislikku seisundit, vajadusel suunab edasi teiste spetsialistide poole;
2. Nõustab tervisega seotud probleemide korral õpilast, lapsevanemat, hooldajat.

5. Õpilase hariduslikud erivajadused ja nende tuvastamise alused

5.1. Õpilase HEV väljaselgitamine toimub:

- 5.1.1. kooli vastuvõtul sisseastumisdokumentide ja vastuvõtukomisjonis toimuva vestluse alusel;
- 5.1.2. meditsiinilise (perearsti või eriarsti), logopeedi või eripedagoogi väljastatud dokumenteeritud hindamistulemuse või rehabilitatsiooniplaani või nõustamiskomisjoni otsuse alusel;
- 5.1.3. eelneva õppeasutuse poolt Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) sisestatud andmete põhjal;
- 5.1.4. kooli tugirühma protokollitud otsuse alusel.

5.2. Kooli tugirühm võib sobiva tugiteenuse, -meetme või mõlema samaaegselt rakendamiseks tuvastada järgmisi hariduslikke erivajadusi:

- 5.2.1. püsivad õpiraskused, mis avalduvad suulise- ja kirjaliku kõne, arutlus- ja meenusoskuste või teabe struktureerimise ja arvutamisoskuse valdkonnas. Selle tuvastamise aluseks on üldjuhul märge asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või eripedagoogi või logopeedi dokumenteeritud hindamistulemused või kooli lõputunnistus, rehabilitatsiooniplaan või kooli tugirühma dokumenteeritud otsus;
- 5.2.2. intellektipuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märge asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel põhikooli lõputunnistus lihtsustatud riikliku õppekava läbimise kohta või rehabilitatsiooniplaan;
- 5.2.3. emotsionaalsed raskused, käitumisraskused, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märge asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või eripedagoogi dokumenteeritud hindamistulemused, rehabilitatsiooniplaan või kooli tugirühma dokumenteeritud otsus;
- 5.2.4. nägemispuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märge asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või nägemispuuetega õpilaste kooli lõputunnistus või rehabilitatsiooniplaan;
- 5.2.5. kuulmispuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märge asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või kuulmispuuetega õpilaste kooli lõputunnistus või rehabilitatsiooniplaan;
- 5.2.6. liikumispuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märge asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või rehabilitatsiooniplaan;
- 5.2.7. terviseseisund, mille tuvastamise aluseks on tervishoiutöötaja väljastatud tõend;

5.2.8. õpingute alustamiseks ebapiisav eesti keele oskus, mille tuvastamise aluseks on põhi- või keskhariduse omandamist tõendav dokument.

5.3. Tugirühma otsusega määratud tugimeede, selle rakendusplaan ja tugimeetme rakendamise lõpetamise tingimused kooskõlastatakse õpilase ja vajadusel tema seadusliku esindajaga ning kinnitatakse direktori käskkirjaga.

6. Tugiteenused ja -meetmed ning nende rakendamise põhimõtted

6.1. Kooli õppekavas kirjeldatud õpiväljunditeni jõudmiseks koostatakse vajadusel HEV õppijale individuaalne õppekava (edaspidi IÕK), mis kinnitatakse direktori käskkirjaga.

6.1.1. IÕK-ga võib õppija jaoks sätestada järgmisi muudatusi või kohandusi võrreldes kooli õppekavaga: muudatusi või kohandusi õppeajas, õppemetoodikas, hindamismetoodikas, õppekorralduses, õppematerjalides või õppekeskkonnas.

6.1.2. IÕK võib algatada õpetaja, grupijuhendaja, tugispetsialist, lapsevanem või õppija ise.

6.1.3. IÕK algatamiseks esitab õppija (alaealise õppija puhul vajalik lapsevanema või hooldaja nõusolek) avalduse tugirühmale. IÕK kinnitatakse direktori käskkirjaga.

6.1.4. IÕK rakendamise otsuse alusel koostatakse kooli õppeinfosüsteemi IÕK rakendusplaan, kus on kirjeldatud kavandatavaid muudatusi ja kohandusi õppetöös. IÕK rakendusplaan on õppeinfosüsteemis nähtav õpilasele, õpetajale, sotsiaalpedagoogile, psühholoogile, grupijuhendajale ja osakonnajuhile. IÕKs sätestatud ainespetsiifilised kohandused on nähtavad erialaõpetajale ja sotsiaalpedagoogile.

6.1.5. IÕK koostakse üheks õppeaastaks või kogu arvestuslikuks õppeajaks.

6.1.6. IÕK tulemuslikkust ja selle täitmist jälgib sotsiaalpedagoog.

6.2. Õpiedu tagamiseks ja õppest väljalangevuse ennetamiseks võimaldatakse HEV õppijale mõõdukat (nädalas kuni 3 tundi) või põhjalikku (nädalas kuni 6 tundi) pedagoogilist sekkumist.

6.3 HEV õpilase õppekava nominaalkestust on võimalik pikendada kuni ühe õppeaasta võrra. Tugirühma vastavasisuline otsus kinnitatakse direktori käskkirjaga.

6.4. Vajadusel rakendatakse HEV õpilaste õppe paremaks korraldamiseks õpet väikerühmas.

6.5. Kui väikerühma moodustamine pole põhjendatud, kuid õpperühma kaasatud haridusliku erivajadusega õpilasele vajalikud muudatused ja kohandused sekkumist eeldavad, võib kooli direktor tugirühma ettepanekul teha otsuse õpilaste arvu vähendamiseks õpperühmas või pedagoogilise sekkumise rakendamiseks.